

Vihdin kunnan toiminnan ja talouden seuranta 1.1. - 31.3.2025 sekä talousarviomuutokset

Kunnanhallitus 19.05.2025

241/02.02.02/2025

Talousarvion toteutumista seurataan ja raportoidaan kunnanhallituksen 9.12.2024 § 296 hyväksymän talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti. Valtuustolle raportoidaan talouden ja tavoitteiden toteumasta kolme kertaa vuoden aikana ennen tilinpäätöstä, talousraportit tehdään maaliskuun, kesäkuun ja syyskuun lopun tilanteesta. Kesäkuun toteumasta tehdään laajempi osavuosikatsaus. Osavuosikatsauksessa on kattavampi kuvaus talouden toteutumisesta sekä koko vuoden ennusteesta. Talouden toteutumisen lisäksi osavuosikatsauksessa kuvataan toiminnan tavoitteiden toteutumista sekä muita keskeisiä toimintaympäristön muutoksia ja tunnuslukuja, kuten asukasluvun ja työttömyysasteen kehitystä. Talouden ja toiminnan raportti tehdään maaliskuun ja syyskuun tilanteesta. Raportti pitää sisällään talouden, talousarvion tavoitteiden ja henkilöstön raportoinnin tilanteen.

Talouden ja toiminnan raportti tiivistetysti

Maaliskuun tilinpäätösennuste on heikentynyt talousarvioon nähden. Tämä johtuu heikentyneestä verotuloarviosta ja toimintakulujen noususta. Muutetun talousarvion mukaan ylijäämäennuste oli noin 370 000 euroa, mutta maaliskuun tilinpäätösennusteessa ylijäämä muuttuu alijäämäksi noin 535 000 euroa. Toimintakatetasolla maaliskuun toteuma on noin 462 000 euroa talousarviota jäljessä. Kaikki toimitelimet ympäristölautakuntaa lukuun ottamatta arvioivat, etteivät pysy valtuuston asettamassa toimintakatteessa.

Verotulojen ennustetta on alennettu noin 1,2 miljoonalla eurolla, koska työllisyyden ja palkkasumman kehitys vuodesta 2025 eteenpäin on arvioitu varovaisemmaksi kuin talousarvion valmisteluvaiheessa. Valtiovarainministeriön kevään ennusteet indikoivat heikompaa verokehitystä, mikä näkyy yhteisö- ja kunnallisveroissa. Maaliskuun verotilitysten toteuma on noin 2 miljoonaa euroa jäljessä kuukausibudjetoidusta arviosta.

Toimintakulujen osalta on menopaineita henkilöstökuluissa. Sivistyslautakunta ehdottaa talousarviomuutosta opetuksen tulosalueelle. Talous- ja palkkahallinnon kotiuttaminen omaksi toiminnaksi vaatii lisähenkilöitä toimintojen varmistamiseksi. Talousarviossa 2025 on varauduttu 2,5 % palkankorotuksiin kesäkuusta lähtien. Kunta-alan uudet sopimusratkaisut varmistuivat huhtikuussa, ja vuoden 2025 yleiskorotus 2,5 % astuu voimaan 1.10.2025, mikä antaa hieman enemmän pelivaraa henkilöstökuluihin. Haasteena on kuitenkin tasopalkkamallin muutos, joka nostaa palkkakustannuksia tietyissä yksiköissä. Koko kuntatasolla muutoksiin on varauduttu, mutta yksikkökohtaisesti voi tulla eroavaisuuksia, erityisesti konsernipalveluissa sekä sivistys- ja hyvinvointipalveluissa.

Ennusteissa on myös alennettu tuottojen osalta tukien ja avustusten määriä sivistyspalveluissa, johtuen vähentyneestä hankerahoituksesta. Tämä vaikuttaa myös omarahoitusosuuksien vähentymiseen toimintakuluissa. Elinvoimapalveluissa on huomioitu työmarkkinatuen kuntaosuuden mahdollinen kasvu, joka on budjetoitu noin 600 000 euroon. Ennuste on tehty maaliskuun toteuman perusteella ja se indikoi jyrkkää kasvua. Kehitystä seurataan ja arviota tarkennetaan kesäkuun osavuositarkastuksessa, jolloin haetaan mahdollinen talousarviomuutos.

Investointien ennusteeseen ei ole tehty muutoksia. Toteuma bruttoinvestoinneissa maaliskuun lopulla on ollut 5,038 miljoonaa euroa ja toteumaprosentti 19,3 %. Viime vuoden vastaava tarkastelu oli 4,176 miljoonaa euroa ja toteumaprosentti 12 %.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet ovat edenneet hyvin, eikä toistaiseksi ole tavoitteita, joita ei saada saavutettua; suurin osa tavoitteista on edelleen kesken, mutta valmiita tavoitteita ovat muun muassa lapsiystävällisen kuntatunnustuksen saaminen ja uuden rakennusjärjestyksen valmistuminen.

Henkilöstömenot ovat toteutuneet koko kunnan osalta 23,1% (0,8 %)(Muutos tot % 25/24) Palkkaerittelyistä voidaan todeta; määräaikaisten ja sijaisten palkat ovat toteutuneet 31,6 % (-2,9%), vakinaisten palkat 21,1 % (3,5%), erilliskorvaukset 85,8 % (-15,2%) tuntipalkat 21,9 % (-2,7%). Henkilöstömäärässä on tapahtunut 28 henkilön lisäys (2023-2025). Kunnan palveluksessa oli 1279 henkilöä maaliskuun lopussa, joista 928 henkilöä oli vakituisessa ja 351 määräaikaisessa työ- tai virkasuhteessa. Palkattomia työpäiviä on maaliskuun loppuun mennessä pidetty 1655 (v.2024 1248) kalenteripäivää, joista talkoovapaata on ollut 141 (v.2024 173) kalenteripäivää.

Sairauspoissaoloissa on havaittavissa 15% kasvua vuoden 2024 vastaavaan ajankohtaan. Sairauspoissaolopäiviä on selvästi ollut eniten tuki- ja liikuntaelinsairauksien diagnoosilla 1514 (v.2024 981) ja seuraavaksi eniten mielenterveyden diagnoosilla 1451 päivää. (v. 2024 1315).

Työterveyshuollon kustannukset ovat myös kasvaneet ja tämän takana on osaltaan kasvu sairauspoissaoloissa, alkuvuoden aikana tehtyjen terveystarkastuksien määrä, työyhteisöongelmista johtuvat kustannukset sekä suunta ja polku-palvelujen lisääntynyt käyttö.

Käyttötalouden talousarviomuutokset

A) Esitettävät muutokset käyttötalouteen

Kunnanhallitus, €	TA2025	Muutos	MTA 2025 + muutos
Henkilöstökulut	-4 000 269	-28 500	-4 028 769 €
Palvelujen ostot	-4 113 021	-25 000	-4 138 021 €

Sitovan toimintakatteen muutos	-8 338 602	-53 500	-8 392 102
---------------------------------------	-------------------	----------------	-------------------

Sivistyslautakunta, €	TA2025	Muutos	MTA 2025 + muutos
Henkilöstökulut	-41 022 495	-397 500	-41 419 995 €
Sitovan toimintakatteen muutos	-68 132 739	-397 500	-68 530 239

Hyvinvointilautakunta, €	TA2025	Muutos	MTA 2025 + muutos
Henkilöstökulut	-1 931 408	-14 500	-1 945 908 €
Sitovan toimintakatteen muutos	-4 064 768	-14 500	-4 079 268

Sivistyslautakunta käsitteli 4.3.2025 § 11 vuoden 2025 talousarviomuutoksen opetuspalveluiden tulosalueelle. Esityksessä ehdotetaan opetuspalveluiden talousarvioon lisättäväksi 250 000 euroa 20 henkilökohtaisen ohjaajan palkkakuluihin 1.8.2025 alkaen, jotta oppilaat saavat tarvitsemansa tuen. Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen oppilaiden tuen varmistamiseksi lisätään 147 500 euroa henkilöstökuluihin 1.8.2025 voimaan tulevan lain mukaisesti. Tuen uudistuksen mukanaan tuomat kululisäykset korvataan kunnille valtionosuuksina, ja Vihdin osuus on arviolta 241 000 euroa vuonna 2025.

Vihdin kunnanhallitus hyväksyi 24.2.2025 talous- ja palkkahallinnon järjestelmäkilpailutuksen, jonka voittajaksi valittiin CGI. Päätöksen myötä Numera Oy:n (ent. Sarastia) palvelusopimus irtisanotaan ja Numeran palvelut päättyvät vuoden 2026 aikana. Muutos tarkoittaa, että talous- ja palkkahallintopalvelut kotiutetaan kunnan itsenä järjestämiseksi vuodesta 2026 alkaen. Kevään aikana on huomattu, että muutos vaatii lisähenkilöresursseja. Palkkahallinto tarvitsee talousarviossa varattujen kahden palkka-asiantuntijan lisäksi palkkapäällikön, jonka tulee aloittaa viimeistään elokuussa. Talouden osalta osto- ja myyntireskontran hoito tarvitsee vähintään yhden taloussihteerin lisää. Lisäksi talousarviossa varatut henkilöt aloittaisivat joulukuun sijasta marraskuussa. Yhteensä palkkamäärärahojen lisäys olisi 28 500 euroa.

Valtuustoaloite ennaltaehkäisevän moniammatillisen työn jatkumiseksi lasten ja nuorten hyväksi käsiteltiin kunnanhallituksessa § 121 5.5.2025. Valtuuston hyväksyessä esitetyn vastauksen valtuustoaloitteeseen, hyväksytään lisämääräraha hyvinvointilautakunnalle 14 500 euroa. Valtuustoaloite ennaltaehkäisevän moniammatillisen työn jatkumiseksi lasten ja nuorten hyväksi käsiteltiin kunnanhallituksessa § 121 5.5.2025. Valtuuston hyväksyessä esitetyn vastauksen valtuustoaloitteeseen, hyväksytään lisämääräraha hyvinvointilautakunnalle 14 500 euroa.

Valmistelija	Jere Laine etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 467 5554
Esittelijä	Kunnanjohtaja Erkki Eerola
Ehdotus	Kunnanhallitus 1. merkitsee tiedoksi talouden ja toiminnan seurantaraportin ja esittää sen valtuustolle tiedoksi merkittäväksi. 2. esittää valtuustolle hyväksyttäväksi kohdan käyttötalouden talousarviomuutokset esittelytekstin mukaisesti.
Päätös	
Tiedoksi	Talouspalvelut